

Les Llenes

Salades

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Salades. Les Llenes. 08697 SALDES
Emplaçament Camí de Les Llenes, des de la carretera a Salades

Coordenades:

Latitud: 42.23148
Longitud: 1.75309
UTM Est (X): 397108
UTM Nord (Y): 4676230

Classificació

Número de fitxa 08190 - 30
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: En no trobar-se habitades, l'estat de conservació, principalment interior, és deficient, tot i que l'estructura general es troba en estat acceptable.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Díficil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00178
Fitxes associades:
[Salades. Nucli urbà](#)
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dc., 12/12/2007 - 01:00

Descripció

Les Llenes és una de les cases més grans del terme de Saldes, fruit d'una primera edificació d'època medieval que ha sofert diferents ampliacions al llarg del temps, ja que sembla probable que hagi estat habitada de forma quasi permanent. Està formada per l'edifici principal de planta rectangular, amb planta semi-soterrani, planta baixa, pis i golfes sota teulada. Pel fet d'estar en un terreny en desnivell, en una zona aturonada, la quadra del bestiar queda ubicada en planta semi-soterrani amb accés per ponent, mentre que l'accés per llevant es realitza directament a la planta baixa a través de la façana principal. Està coberta amb teulada a doble vessant amb el carener paral·lel a la façana que s'obre a llevant. Per la banda de tramuntana, fent angle recte amb la casa, hi ha un altre edifici de planta i pis, destinat al bestiar de pota rodona, amb dues portes d'arc de mig punt molt ample, pis de fusta amb façana oberta destinat a la palla. A l'espai central s'obre una era que queda tancada per llevant per una cort coberta amb teulada a un vessant i pel costat de migdia tancat amb un mur de pedra. L'estructura de tots els edificis és de lloses de pedra posades horitzontals, característica excepcionalment d'aquesta banda de Maçaners, i que es repeteix a Molers, el Sull i Les Llenes, seguint el vessant de la Baga de Molers. Les finestres i portes són allindades en fusta i molt petites. La distribució interior de la casa presenta poques habitacions, una cuina amb foc a terra de campana complerta a més d'altres dependències fetes en una ampliació de la casa per la banda de tramuntana que és visible des de l'exterior.

Història

La primera notícia històrica de Les Llenes és de l'any 1288, quan l'hereu del mas Vidal de les Llenes, Pere, es casà amb Elisenda, filla de Pere de Gisclareny. El segle XIV eren senyors alodials de les Llenes i Maçaners els Argilaguers. El veïnat de Les Llenes, situat a Maçaners, tenia dos masos i una borda: el mas Vidal de les Llenes pertania a la parròquia de Saldes, i el mas Pere de les Llenes era de la parròquia de Maçaners. El 1315 Arnau de Besora de Bagà venia a Domènec Prat de Maçaners, una borda o masoveria amb cases, terres i vinyes que tenia a les Llenes de Sant Martí de Saldes pel preu de 200 sous. En aquell moment el cens es pagava a Pere Galceran de Pinós. El 1320 Pere de Santa Eulàlia, procurador de la baronia, donà a Pere de les Llenes de Maçaners, per fer empriu i devesa, el prat de les Planelles, tocant amb les terres de Larayos, Ponç, Soler i Isern. El 1326 Ponç d'Argilaguers venia a Guillem de la Nou, nebot seu, l'alou de les Llenes, amb totes les possessions i remences. L'hereu del mas, Pere de les Llenes, canviava de senyor i es declarava home soliu dels compradors. Ponç d'Argilaguers, que havia venut per un any els rèdits del mas al capellà Pere castell, promet que restituirà la venda per tal que els compradors puguin cobrar els rèdits. El tinent del mas, Pere de Llenes, alliberat del domini de Ponç d'Argilaguers, es declara home soliu i natural de Pere de Sant Sadurní, li dona el cens i fa homenatge de boca i mans, essent un dels pagesos que es venia junt amb el mas. El 1381 Andreu Calceda d'Alp, procurador de Raimunda, filla de Jaume Valls del Sull, venia a Pere Vidal de les Llenes el mas que la seva esposa tenia al Sull. Al segle XV la família que ocupava el mas eren els Aimeric (Tous, 1985). Al fogatge de 1497 hi surt Johan Aymerich, i al de 1553, Miquel Aymerich. Entre els segles XV i XVI s'anomena el mas Lenas al llibre del notari de Saldes. Tant l'estructura com la documentació es confirmen que es tracta d'un mas d'origen medieval.

Bibliografia

AA.VV. (1998). Saldes. Àmbit de Recerques del Berguedà. Ajuntament de Saldes.

RIU, M. (1971). Les activitats d'un notari de muntanya al segle XIV. Estudis d'història medieval IV, Barcelona.

TOUS, Rosa (1985). Les activitats d'un notari de Saldes a les darreries del segle XV. Tesina, U.B. Departament d'Història Medieval.

Cortés Elía, María del Agua **(2019) De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà.** Temes d'Etnologia de Catalunya núm. 30. Generalitat de Catalunya. Barcelona, 2019.

